

ÖZET

NİĞDE YÖRESİ KEÇİLERİNDE BİT (MALLOPHAGA VEANOPLURA) TÜRLERİ İLE BUNLARIN KONAKÇISININ YAŞ, CİNSİYET VE İRKINA GÖRE MEVSİMSSEL AKTİVİTESİ

ULU, İlkay Niğde Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Ana Bilim Dalı

Danışman: Yard. Doç. Dr. Aydın TOPÇU

Mart -1998 -39 Sayfa

Bu çalışmada Ekim 1996 ve Ekim 1997 tarihleri arasında bir yıllık süre içerisinde Niğde il merkezi, Bademdere kasabası, Tepeköy, Sazlıca kasabası, Edikli kasabası ve Dikilitaş kasabasında toplam 635 keçi, bit (Mallophaga ve Anoplura) yönünden muayene edilmiş ve 292'si (%45.98) tanesi enfeste bulunmuştur. Bu hayvanlardan toplanan 1844 adet bitin türlere göre dağılımı ise: *Bovicola caprae* *Bovicola crassipes* *Bovicola limbata* *Linognathus stenopsis* *Linognathus africanus* 1088 (%59.00) 99 (%5.36) 31 (%1.68) 400 (%21.69) 226 (%12.25) olarak bulunmuştur. Muayene edilen hayvan başına düşen ortalama bit sayısı sonbaharda %22.12, kışın %44.95, ilkbaharda %23.26 ve yaz mevsiminde %9.65 oranında bulunmuştur. Bu araştırmada ülkemizde ilk defa Niğde ili ve yöresindeki keçiler incelenerek, bit türleri tespit edilmiştir. Buna göre en çok kıl keçilerinde, en az ise tiftik keçilerinde görülmüştür. Bit türlerinden en fazla %59.86 oranında *B.caprae*; en az ise %1.19 oranında *B.limbata* tespit edilmiştir. Niğde ili ve yöresinde keçilerin yaş, ırk ve cinsiyetlerine göre üzerlerindeki bit dağılım oranları tespit edilmiştir. Çalışmamızda hayvan sağlığına ve barınaklarına gereken önemin verilmediği, ekonomik gelir düzeyinin düşük olduğu ve eğitimin yeterli olmadığı yerlerde, enfestasyon oranı, diğer yerlere göre daha yüksek bulunmuştur.

Anahtar sözcükler: Keçi parazitleri, keçi, ırk, yaş, cinsiyet, dağılım, *Bovicola caprae*, *Bovicola crassipes*, *Bovicola limbata*, *Linognathus stenopsis*, *Linognathus africanus*.

SUMMARY

THE KINDS OF THE LOUSE (MALLOPHAGA AND ANOPLURA) OF THE GOATS FROM THE DISTRICT OF NİĞDE AND THEIR HOST ACCORDING TO THEIR AGE, SEX AND RACE

ULU, İlkay University of Niğde Graduate School of Natural and Applied Science Department of Biology.

Assist Prof. Dr. Aydın TOPÇU

March - 1998; 39 pages

In this work, totally 635 goats from the centre of Niğde, Bademdere town, Tepeköy, Sazlıca town, Edikli town and Dikilitaş town had been examined because of louse and 292 of them (45.98 %) had been found infestation. Distribution of 1844 louse which were collected from these animals according to their species: *Bovicola caprae* 1088 (59.00 %) *Bovicola crassipes* 99(5.36 %) *Bovicola limbata* 31(1.68%) *Linognathus stenopsis* 400(21.69%) *Linognathus africanus* 1088 (59.00 %) 99(5.36 %) 31(1.68%) 400(21.69%) 226(12.25 %) The average number of the louses for each animal which was examined, according to the seasons was found like this; autumn 22.12%, winter 44.95 %, spring 23.26 % and summer 9.65 %. It was the first time that the species of louses were established in of the goats in the district of Niğde were established by examining the goats in were established by examining the goats in the district of Niğde. According to this work it was found that the louses were seen mostly on hair goats, less on the Angora goats. It is found species of *B. caprae* 59.86% more and *B. limbata* 1.19 % less. The rate of the louse on the goats in the district of Niğde according to their age, race and sex were found. In this work we found that the health and shelter of the animals aren't given enough importance and the rate of the infestation was found higher where the economical income and educational level is low.

Key words: Goat parasites, goat, race, age, sex, distribution, *Bovicola caprae*, *Bovicola crassipes*, *Bovicola limbata*, *Linognathus stenopsis*, *Linognathus africanus*.